

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exercitium Perfectionis, Et Virtutum Christianarum

In tres Partes distinctum

Rodríguez, Alonso

Coloniæ Agrippinæ, 1622

Cap. I. Nostris in operibus vana gloria inprimis fugienda.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40072

cellebant: & hæc ipsimet non in humeris, aut suis manibus gestabant, sed duces quosque habebat Angelum, à quo & conducebatur, & crux gestabatur, ipsi vero eum læti & hilares sequebantur. Visionem hanc miratus Religiosus, eam petiit à socio, qui hanc sibi spectandam obtulerat, sibi declarari. Is ergo quam primum eam declarans, primos, quos vi-

derat cruces in humeris gestantes, ait esse illos, qui in ætate prouecta Religionem erant ingressi: secundos vero qui eas manu gestabant, eos, qui in iuuentute eam iniere; postremos demum, qui tam læte agiliterque incedebant, eos, qui in ætate puerili vitam Religiosam auspiciati mundo valedixerant.

TRACTATUS TERTIVS

DE RECTITVDINE ET PVRI-

tate intentionis, quam nostris in operibus habere debemus.

CAPVT I.

Nostris in operibus vana gloria in primis fugienda.

Nihil in Constitutionibus & regulis nostris magis nobis commendatur, repetitur & inculcatur, quam vt rectam in omnibus nostris operibus intentionem habere satagamur. Hanc enim ob causam singulis prope paginis aut regulis verba illa. *Ad maiorem Dei gloriam*, vel hæc. *Maius Dei obsequium semper intendo* (quod idem est) repetuntur. Adeo scilicet B. P. N. hocce maioris gloriæ & honoris diuini desiderium, cordi suo profunde infixum habebat, & tam omnia sua ad hunc finem opera agere assuetus erat; hinc tam sæpe hoc ore scriptisque repetit, atque identidem iterauit. *Ex abundantia enim cordis os loquitur.* Hoc quippe semper eius veluti symbolum fuit, hoc omnium eius operum anima quodammodo ac vita, quemadmodum in vitæ illius historia refertur. Vnde etiam merito eius imagini subscripta &

addita hæc inscriptio, *Ad maiorem Dei gloriam*. Hæc eius insignia sunt, hæc eius epigraphæ, hoc eius symbolum, in hoc denique vniuersa illius vita & omnia gesta velut compendiose continentur, adeo vt maioribus affici laudibus & præconiis in tam paucis verbis non posset. Hæc porro etiam nostra insignia, inscriptio & symbolum esse debent, vt velut legitimi bonique filii Patri nostro per omnia assimillemur.

Non sine ratione autem tantopere id ipse nobis commendat: quia omnis noster profectus & perfectio in operibus quæ agere debemus, sita est: quo enim hæc futura sunt meliora & perfectiora, eo & nos meliores & perfectiores futuri. Tanto vero plus opera nostra habitura sunt bonitatis ac perfectionis, quanto nostra intentio rectior & purior, eorumque finis sublimior erit & perfectior. Hæc quippe est quæ suum operibus dat esse,

K 3 iuxta.

Mat. 11. 34.
Luc. 6. 46.

Mat. 6. 12. iuxta illud Christi in Euangelio, *Lacerna corporis tui est oculus tuus: si oculus tuus simplex fuerit, totum corpus tuum lucidum erit; si autem oculus tuus fuerit nequam, totum corpus tuum tenebrosum erit.* Per oculum porro hoc loco sancti intentionem vulgo intelligunt; utpote quæ ante intendendo intuetur & præuenit id quod agere vult: per corpus vero ipsam designari volunt opus, quod statim post directam intentionem sequitur, quemadmodum vniuersum corpus ductores sequitur oculos. Dicit itaque Christus Dominus, omnem ab intentione quam habemus operibus lucem & splendorem accedere, & si finis & intentio operis fuerit bona, bonum etiam fore opus, sin mala. etiam opus fore malum; si denique finis altus & perfectus, tale & opus futurum. Illud etiam indicare voluit Apostolus Paulus, dum ait, *Si radix sancta, & rami*, id est, qualis futura radix, talis erit arbor, eiusque fructus. Ex arbore enim radicem habente malam quis alius sperari fructus potest, quam verminosus & insipidus? at si radix eius sana sit & bona, bona quoque erit arbor, & fructum dabit bonum. Sic & operum bonitas & perfectio in ipsa intentionis, quæ est velut radix, puritate consistit. Hæc itaque quo sinceriora erunt ac puriora, eo futura sunt meliora & perfectiora. S. Gregorius in illa verba Iob: *Super quo bases illius solidata sunt*, scribit, quemadmodum totius ædificii materialis fabrica quibusdam inniti solet columnis, hæc vero suis basibus & fulcris; sic omnem vitam spiritualem virtutibus inniti, virtutes vero ipsas in pura rectaque cordis intentione fundari.

Iob. 38. 6.
Lib. 18. Moral.
cap. c. 23.

Ut autem in hoc ordinatim & recte procedamus, primo de malo fine, quem in operibus nostris euitare debemus, ne ea videlicet ob vanam gloriam aut alios respectus humanos agamus, tractabimus; deinde de bono rectoque fine & intentione, qua ea agenda sunt, loquemur. Primo namque à malo declinare

nos oportet, ac dein quod bonum est agere, iuxta illa Prophetæ verba, *Diuertere à malo, & fac bonum.* Omnes vero sancti nos commonent, ut à vana gloria quam maxime nobis caueamus; quia, inquit, ipsa subdolos & subtilis quidam est fur, quæ incautos nos inuadere, & bona opera nostra deprædari solet: quæque tam clanculo & simulate in animam irrepit, ut sæpe ante quam sentiat & percipiatur, iam nos deprædata sit ac exspoliarit. S. Gregorius eam esse dicit ceusorem fictum & dissimulantem, qui quidem viatori se per viam associans, eadem cum ipso via pergere se mentitur, postea tamen dum ille magis securus est, ac minus cogitat rem simul & vitam eripit, Equidem fateor, inquit sanctus ille Pontifex vltimo Moralium suorum capite, mihi, dum meam in horum librorum scriptione, quam initio habui, intentionem examinare incipio, vni Deo placendi causa laborem hunc omnem à me susceptum videri; quoddam tamen in eius progressu hominibus placendi desiderium, necnon vanam quandam in hoc delectationem & complacentiam adeo inaduertentur & clanculo, ut nesciam quo modo & via subirrepsisse & subintrasse comperio, hoc tamen videam, postquam iam prouectus in eo sum longius, quod opus hoc à puluere & palea vanitatis iam tam purum non sit, quam cum primum illud sum aggressus: noui quippe me bona illud intentione, & Deo pure placendi desiderio initio scribere incepisse, iam vero aduerto non tam id purum & defæcatum esse atque dum auspicaret. Illud siquidem hic nobis vsu venit, quod comedentibus. Comedere quippe incipimus ex naturæ necessitate & fame; tam vero subtiliter gula & delectatio deinde subingreditur, ut, quod ex necessitate ad naturam sustentandam, vitæque conseruationem cæpimus, id postea ex delectatione, voluptate, ac gustu perficiamus & absoluamus. Ita in hoc Religioso

Cap. 10.
Moral. 6.
lib. 9. c. 11.

1. Tim.

Isa. 42.
cap. 43.
Cap. 13.
leg.

Duo sunt
operibus
Fructus
Gloria
nobis con-
si, hanc
referat.

Prov. 10.

Deut. 2.

Psal. 11.

glofo statu sepe ipsum prædicandi officium, aut aliud quid simile cum intentione quidem animarum iuandarum auspicamur; postea tamen ipsa subingreditur vanitas, & hominibus per id placere & gratificari, aut ab ipsis æstimari, magnificari, ac celebrari quærimus: quæ illicia & præmiola ubi defuerint, tandem in eo aut segnescere, aut saltem non libenter, sed inuite illud agere videmur.

CAPVT II.

In quo malitia vitii huius vane gloriæ consistat.

Vitii huius malitia in eo proprie consistit, quod homo vane gloriosus se per gloriam & honorem euehere gestit, qui soli Deo proprius est. *Soli Deo honor & gloria*: quemque alteri ipse dare non vult, sed sibi soli reseruare, *Gloriam meam alteri non dabo*. Vnde sic Deum alloquitur Augustinus: *Quicumque laudari cupit per id quod tuum donum est, & in eo quod agit bonum, non tuam, sed suam gloriam querit hic fur est & latro, & demoni similis, qui tuam furari gloriam voluit*. In omnibus Dei operibus duo notanda sunt; primo fructus & utilitas, deinde honor & gloria ex his operibus resultans, vt scilicet ipse operis auctor & artifex propter ipsum laudetur, & æstimetur & honoretur. In hac igitur vita Deus statuit ac vult, vt omnis operum suorum fructus cedat homini, at omnis gloria vni sibi. *Vniuersa propter semetipsum operatus est Dominus, Et creauit Dominus omnes gentes in laudem, & nomen & gloriam suam*: hinc etiam omnia creata eius nobis sapientiam, bonitatem & prouidentiam assidue deprædicant & enarrant. Atque ideo etiam cæli & terra dicuntur plena esse gloria eius. Vnde dum quis in operibus bonis gloriam & honorem hominum quærit,

eum, quem Deus in operibus bonis ordinem posuit, peruertit, Deoque iniuriam irrogat; dum scilicet cupit & satagit, vt homines, qui in Deo honorando & laudando semper occupari se deberent, in se vno laudando & æstimando occupentur; dum etiam vult & procurat, vt hominum corda, quæ Deus creauit vt essent vasa, quæ Dei eiusdem gloriam & honorem præ plenitudine cructarent, suo vnus honore & æstimatione replerentur. Hoc item est corda humana Deo furari, ac propria quodammodo demo & habitaculo ea expellere. Equæ igitur maior dari iniquitas potest, quam & honorem Dei, & hominum corda furari? & ore quidem dicere, vt Deum vnus respiciant, animo vero & corde velle, vt suos a Deo oculos auertendo, eos in nos conijciant? Verus humilis in nullius rei creatæ corde viuere cupit, sed in solo Deo, nec vt sui quisquam meminerit, at Dei solius; nec vt ipse hominum sermo sit, sed vnus Deus in omnium ore deferatur, suo denique omnes hunc solum corde excipiant & perpetuo retineant.

Vitii huius grauitatem & malitiam hæc etiam similitudo & comparatio liquido demonstrabit, si qua mulier coniugata sese comeret & ornaret, quo alii cuidam, præterquam marito suo, complaceret; nemo non videt, quantum hoc modo coniugi suo iniuriam irrogaret: Sic qui opera bona, quæ quædam velut sunt ornamenta, quibus animam nostram adornamus & insignimus, facit vt alii præterquam Deo, qui eiusdem sponsus & maritus est, placeat, insignem illi iniuriam faciet. Ad hæc cogita, quam turpe foret & probrosum, si quis nobilis se ideo magni faceret, quod exiguum quendam leuemque in Regis illius gratiam laborem subiisset, qui ante nobilis huius causa magnam cum infamiam, tum laborem variis in casibus subiisset: quam vero etiam infame futurum, si nobilis

1. Tim. 1. 17.

1. Jo. 4. 8. cap. 4. 11. Cap. 13. soliloq.

Duo sunt in operibus Dei, fructus & gloria illius, vni cuius concessi, hinc sibi reseruat.

Prov. 16. 4.

Deut. 2. 6.

Psal. 11. 2.

1. Jo. 6. 3.